

Inom ramen för SIOS handlingsplan:

Policydokument för SIOS antidiskrimineringsverksamhet

SIOS främsta syfte är att verka för en minoritetspolitik som erkänner och bejakar den etniska och kulturella mångfalden. För detta krävs omfattande samhällsförändringar. En viktig del i detta arbete är att ta bort de inbyggda hinder som finns i samhällsstrukturen som marginaliserar och exkluderar människor med annan etnisk bakgrund. En antidiskrimineringspolitik är alltså en grundpelare i SIOS arbete för ett samhälle som erkänner de etniska minoriteternas rätt att existera.

Diskrimineringen drabbar inte endast människor med annan etnisk bakgrund än svensk, utan även människor med olika sociala kategorier eller identiteter. Därför är diskriminering ett hot mot ett demokratiskt samhälle som utgår från allas lika värde och lika rätt. Bekämpning av diskriminering i dess olika former är följaktligen en stor angelägen fråga som angår hela samhället.

Diskriminering är en fråga om makt

Diskriminering handlar främst om makt och maktresurser, såväl som på individ- och gruppnivå som samhället i stort. Det finns de som har makt att diskriminera och de som blir diskriminerade. Diskriminering kan handla om att behandla lika fall olika, men också om lika behandling av olika fall. Ett sätt att utöva makt är att diskriminera. Att åstadkomma en jämnare maktfördelning mellan individer och grupper och i samhället i stort är därför en av de viktigaste strategierna för att avskaffa diskriminering.

En jämnare maktfördelning kan ske på olika sätt. En grundläggande aspekt är att skapa förutsättningarna för att berörda individer och grupper genom en bemyndigande process själva definierar sin situation och agerar (*empowerment*). Att erkänna individers och gruppers rätt att själva formulera sina frågor är ett nödvändigt steg i den riktningen (*erkännande av formuleringsprivilegiet*).

Organisationernas och verksamheternas ekonomiska oberoende

Det är också viktigt att organisationer som arbetar mot diskriminering får resurser utan krav på styrning. Kvalitén på verksamheten kan säkerställas genom utvärderingsprocesser av olika slag. Detta är en grundläggande del av *empowerment*-processen.

SIOS och medlemsförbundens roll

SIOS förbunden och dess medlemsföreningar har en mycket viktig roll att spela i arbetet mot diskriminering. Förbundens medlemsföreningar kan med sin lokal förankring tillföra mycket i arbetet att skapa opinion för att undanröja hinder i det lokala sammanhanget, eftersom de har kunskap om dessa förhållanden. Förbundens medlemsföreningar kan utvecklas till att bli stommen i SIOS arbete mot diskriminering.

Samarbete med andra organisationer

Samarbete med organisationer som företräder grupper utsatta för diskriminering är nödvändigt om man vill avskaffa de hinder som är verksamma i samhällsstrukturen. Det är av yttersta vikt att inse att arbetet mot diskriminering rör samtliga diskrimineringsgrunder. Bakom diskriminering finns det marginaliseringsprocesser som är likartade för alla diskrimineringsgrunder och effekterna av diskrimineringen oavsett diskrimineringsgrund är förödande för ett demokratiskt samhälle.

Att etablera samarbete med andra antidiskrimineringsverksamheter, bland annat antidiskrimineringsbyråer, är viktigt. Det finns många beröringspunkter i verksamheten och klara fördelar när det gäller erfarenhetsutbyte, kompetens och resurser.

Stärkt skydd mot diskriminering i lagstiftningen

Ett viktigt verktyg för bekämpning av diskriminering är skärpta lagar och bättre skydd i lagstiftningen. Utveckling av bättre praxis och andra juridiska mekanismer behövs. Det ska vara enklare att anmäla och få sin sak prövad. Påföljder för diskriminering ska vara höga. Det ska kosta att diskriminera.

Grundlagen

SIOS anser att grundlagen bör spegla det faktum att Sverige är idag ett mångetniskt samhälle. De etniska minoriteternas rätt till sitt språk och kultur bör erkännas och grundlagen bör ange på ett tydligt sätt det allmännas vilja att avskaffa strukturell diskriminering på grund av etniskt ursprung eller språklig tillhörighet.

Åtgärder mot negativ särbehandling

SIOS anser att olika åtgärder behövs i syfte att motarbeta den negativa särbehandlingen på grund av etnisk och språklig tillhörighet som idag finns och nå reell jämlikhet. En av dessa åtgärder är att vid utbildning och anställning, befordran eller utbildning för befordran främja sökande med etnisk minoritetsbakgrund och som har lika eller närmaste lika kvalifikationer. Åtgärden ska vara frivillig och kan benämnas åtgärd mot negativ särbehandling.